

LA PLAÇA DEL DIAMANT

LA VEU NARRATIVA

Narradora autodiegètica (la narradora que transmet la història en 1a persona és la protagonista) amb focalització interna fixa. (el narrador sap el mateix que saben els personatges)

Utilitza el MONÒLEG AUTOBIOGRÀFIC: relat en 1a persona en el qual un locutor solitari recorda el seu propi passat i el narra seguint un ordre cronològic. Característiques segons Bolo:

- Sense referències al marc temporal i espacial de l'enunciació
- Els records s'expressen en temps verbals de passat, amb referències puntuals al present de l'enunciació.
- Ordre cronològic, però sense referències temporals precises.
- Memòria selectiva: records i obsessions en funció de la finalitat del relat.
- Sobreentesos i al·lusions indirectes que mostren complicitat amb el narratori "*i va venir el que va venir*". El narratori sap que parla de la guerra.
- Les limitacions de la focalització interna fixa: la visió del món està filtrada per la percepció de Colometa.
- Efecte retòric del llenguatge de la veu narrativa (exclamacions, interrogacions, lèxic valoratiu i expressiu, figures retòriques, etc.)

LA NARRACIÓ DEL MÓN INTERIOR: Cal tenir en compte que trobem un desdoblament: per una banda està la narradora: Natàlia que conta la seua història des del passat, una vegada que ja l'ha superat; per altra banda trobem el personatge de Natàlia/Colometa.

Narració de pensaments i sentiments:

- Autorelat: la narradora resumeix els pensaments/sentiments del personatge "*em vaig espantar molt*"
- *Oratio quasi obliqua*: un estil indirecte amb aparença d'estil directe, sense marques: "*Tant que m'havia fet patir els primers mesos de vida i semblava mentida com s'havia fet una preciositat*".
- Monòleg autoreportat: citació de pensaments/sentiments del personatge. Ús puntual en dos moments rellevants de la novel·la (Cap. XXV destrucció de tots els utensilis dels coloms i cap. XXXV "*I amunt, jo amunt, amunt, Colometa vola...*")

Consonància i dissonància

- La narradora mostra una certa dissonància amb la joventut del personatge: "*amb en Quimet corriem amb la moto i, sense adonar-me'n, pensava en coses que em semblava que entenia i que no acabava d'entendre*".
- Però a mesura que avança el relat, la dissonància es torna consonància. La narradora s'identifica amb el seu passat. El final mostra l'autoafirmació d'una vida que ha tingut moments durs però que, en conjunt, queda justificada des de

la felicitat del present: “I el mot contents, darrer de la novel·la. No és pas gratuït. No el vaig posar perquè sí. Deixa entendre que, encara que al món hi hagi tanta tristesa, sempre el pot salvar algú amb una mica d’alegria. Uns quants ocells, per exemple” (Pròleg a la 26a. Edició)

MARC ESPACIAL

Macroespais i microespais.

MARC TEMPORAL

- Temps de la història: aproximadament des de 1928 fins als inicis dels anys 50. Cal buscar els fets històrics que s’hi narren.
- Temps interioritzat “*i vaig sentir el pas del temps, el temps dintre de mi*” (cap. XLVI)

TEMÀTIQUES

- La maduració i presa de consciència de la protagonista “la història d’una supervivència relatada pel personatge supervivent que narra el seu particular viatge als inferns i la seva sortida, al darrer capítol” (Campillo).
- La soledat i el pas del temps.
- Amor:
 - L’amor passional i l’amor romàntic que deriven en un infern: “*Va ser aleshores, me n’he recordat i me’n recordaré sempre, que em va fer un petó i així que va començar a fer-me el petó vaig veure Nostre Senyor a dalt de tot a casa seva, ficat a dins d’un núvol inflat, voltat d’una sanefa de color de mandarina, que se li anava descolorint d’una banda*” (cap II)
 - Contrasta amb l’amor de maduresa: “*I li vaig començar a passa la mà a poc a poc pel ventre perquè era el meu esguerradet i amb el cap contra la seva esquena vaig pensar que no volia que se’m morís*” (cap. XLIX)

PERSONATGES

- **Colometa:** Jove dependent de pastisseria que es casa amb Quimet, té dos fil, perd el marit a la guerra, passa penyalitats de tota mena que l’aboquen a frec del suïcidi fins que, al costat del seu segon marit, Antoni, assoleix l’estabilitat, assumeix i tanca el seu passat i es reconcilia amb la vida. És una persona submissa i passiva; òrfena de mare, el pare casat amb una altra. Aquestes qualitats, en la relació amb Quimet, arribaran a l’anul·lació de la personalitat. Metamorfosi de Natàlia a Colometa i de Colometa a sra. Natàlia (cal buscar exemples de com se l’anomena i per part de qui). El punt d’inflexió final el trobarem al casament de la Rita però ja havia estat anunciat per la Sra. Enriqueta “*tenim motes vides, les unes entreteixides amb les altres, però que una mort o un casament, de vegades, no sempre, les separava i la vida de debò, lliure de tota mena de fils de vida petita que l’havien lligada, podia viure com*

hauria hagut de viure sempre si les vides petites i dolentes l'haguessin deixada sola" (cap. XLIX)

Mercè Rodoreda reivindica la innocència del personatge, no és una persona beneïta sinó intel·ligent ja que sap què ha de fer quan ho ha de fer.

- **Quimet:** un ebenista que es casa amb Colometa, s'identifica amb la República i mor a la guerra. Colometa ens fa una descripció física al capítol I. És dominant, manipulador i egocèntric: Li canvia el nom i decideix per ella (exemples als cap. I, II, VII...); invoca una altra dona "*pobra Maria*" que es converteix en un model impossible per a Natàlia (ex. Cap VII); inventa o exagera els seus mals per a tenir protagonisme (cap. IX, XVI...); és irresponsable i somiatruïtes (negoci dels coloms).
- **Antoni:** l'adroguer de les veges; segon marit de Colometa, va tornar de la guerra "*inútil del mig*" (cap XXXIX). Colometa el descriu al capítol XX. És bondadós, respecta, estima i protegeix Colometa: representa un punt d'inflexió en la vida de Colometa ja que li ofereix feina i menjar quan ella planeja el suïcidi (cap XXXVI). Finalment li proposa matrimoni i no trenca les promeses una vegada casats (cap. XLI); mostra gratitud i felicitat (cap. XLIII); figura paterna per als fills que pateix per la por de perdre-la (cap. XLIX).

SÍMBOLS

Funció dels símbols: una forma de dicció indirecta en relació amb l'opció de punt de vista narratiu.

Símbols principals:

- **Els coloms:** representació de la protagonista, la noia dels coloms, la senyora dels coloms.

Alteritat, relació de la protagonista amb el món:

- Els coloms li resten espai, en una gradació progressiva: el terrat (cap. XIII), el pis (cap. XXI).
- Li provoquen angoixa i esgotament (cap. XXII)
- Reacció defensiva (cap. XXV)
- La guerra liquida els coloms. Coincidència mort del darrer colom amb la notícia de la mort de Quimet (cap XXXII)
- Desig d'alliberament: al·lucinació de metamorfosi en colom (cap XXXV).
- Quan millora la seua situació vital (Antoni li diu que és feliç) somni dels coloms idealitzats (cap. XLIII)
- Elabora un relat mitificat del passat amb els coloms: la senyora dels coloms (cap. XLIII)
- Comença a tancar el passat: "*l'aquell desfici que jo tenia abans de parlar dels coloms i de la torre amb els anys m'havia anat passant*" (cap. XLVII).

- **Les balances:** la necessitat d'equilibri (capítols IV, XXV, XXXI, XXXVI, XXXVIII). Cal relacionar-les amb els fets que narra.
- **L'embut:** vinculat als coloms, a les dificultats de la vida de Colometa i a la mort.
- **El ganivet:** amb què Colometa escriu el nom per a tancar la vida vella, indica el trànsit de la passivitat a l'actitud activa.
- **Elements bíblics:** relacionats amb les influències literàries de Mercè Rodoreda